

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Ιουλίου 1985

για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων

(85/374/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδιαίτερα το άρθρο 100,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι η προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης του παραγωγού για ζημίες, που προκαλούνται λόγω του ελαττωματικού χαρακτήρος των προϊόντων του, είναι απαραίτητη, δεδομένου ότι οι διαφορές στις επιμέρους νομοθεσίες ενδέχεται να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, να επηρεάσουν την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων εντός της κοινής αγοράς και να προκαλέσουν διαφορές στο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή από τις ζημίες, στην υγεία και στην περιουσία του, λόγω ενός ελαττωματικού προϊόντος·

ότι μόνο η καθιέρωση της ευθύνης άνευ πταισματος του παραγωγού επιτρέπει τη σωστή επίλυση του προβλήματος του δικαίου καταλογισμού των εγγενών στη σύγχρονη τεχνική παραγωγή κινδύνων, που χαρακτηρίζει μια εποχή αυξανόμενου τεχνικού πολιτισμού, όπως η δική μας·

ότι η ευθύνη θα πρέπει να καλύπτει μόνο τα κινητά αγαθά που αποτελούν αντικείμενο βιομηχανικής παραγωγής· ότι θα πρέπει, κατά συνέπεια, να εξαιρεθούν της ευθύνης αυτής τα προϊόντα της γεωργίας και του κτηνίου, εκτός εάν έχουν υποστεί μεταποίηση βιομηχανικού χαρακτήρα που θα μπορούσε να τα καταστήσει ελαττωματικά· ότι η προβλεπόμενη από την παρούσα οδηγία ευθύνη πρέπει, επίσης, να καλύπτει τα κινητά αγαθά που χρησιμοποιούνται κατά την ανέγερση ακινήτων ή ενσωματώνονται σε αυτά·

ότι η προστασία του καταναλωτή απαιτεί τη γένεση ευθύνης όλων των συμμετεχόντων στην παραγωγική διαδικασία σε περίπτωση που το τελικό προϊόν, ένα συστατικό αυτού ή η χορηγηθείσα πρώτη ύλη, παρου-

σιάζει ελάττωμα· ότι, για τον ίδιο λόγο, θα πρέπει να γεννάται ευθύνη του προσώπου που εισάγει προϊόντα στην Κοινότητα καθώς και οποιουδήποτε εμφανίζεται ως παραγωγός, θέτοντας την επωνυμία, το σήμα ή κάθε άλλο διακριτικό του σημείο ή διαθέτει ένα προϊόν του οποίου ο παραγωγός είναι αδύνατο να εντοπιστεί·

ότι, όταν περισσότερα του ενός πρόσωπα ευθύνονται για την ίδια ζημία, η προστασία του καταναλωτή επιβάλλει να δύναται ο ζημιωθής να απαιτήσει την ολική επανόρθωση της ζημίας από καθένα των ανωτέρω προσώπων, αδιακρίτως·

ότι, για να προστατευθεί η σωματική ακεραιότητα και τα αγαθά του καταναλωτή, ο καθορισμός της ελαττωματικότητας ενός προϊόντος πρέπει να γίνεται σε συνάρτηση όχι με την ακαταλληλότητά του προς χρήση, αλλά με την έλλειψη της ασφάλειας εκείνης την οποία το ευρύ κοινό δικαιούται να αναμένει· ότι η ασφάλεια αυτή εκτιμάται, αφού αποκλεισθεί κάθε καταχρηστική χρήση του προϊόντος που μπορεί να θεωρηθεί ως παράλογη υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις·

ότι η δίκαιη κατανομή των κινδύνων μεταξύ του ζημιωθέντος και του παραγωγού προϋποθέτει τη δυνατότητα του τελευταίου αυτού να απαλλαγεί από την ευθύνη, εφόσον αποδείξει την ύπαρξη ορισμένων απαλλακτικών στοιχείων·

ότι η προστασία του καταναλωτή απαιτεί να μην θίγεται η ευθύνη του παραγωγού από τις πράξεις ή παραλείψεις άλλων προσώπων, που συνέβαλαν στην πρόκληση της ζημίας· ότι η ύπαρξη συντρέχοντος πταισματος πρέπει, οπωσδήποτε, να ληφθεί υπόψη για τη μείωση ή τον αποκλεισμό της ευθύνης αυτής·

ότι η προστασία του καταναλωτή απαιτεί την επανόρθωση των ζημιών, λόγω θανάτου ή σωματικών βλαβών, καθώς και την επανόρθωση των υλικών ζημιών· ότι η τελευταία αυτή θα πρέπει, όμως, να περιορίζεται σε αντικείμενα ιδιωτικής χρήσης ή κατανάλωσης, ενώ θα πρέπει να προβλεφθεί ένα εκπιπτόμενο σταθερό ποσό για να αποφευχθεί η υπερβολική αύξηση των δικαστικών διαφορών· ότι η οδηγία δεν θίγει την επανόρθωση του *pretium doloris* ή άλλων ηθικών βλαβών, που ενδεχομένως προβλέπονται από το εφαρμοστέο στη συγκεκριμένη περίπτωση δίκαιο·

ότι η καθιέρωση ενιαίας προθεσμίας παραγραφής για την αγωγή επανόρθωσης της προκληθείσας ζημίας είναι προς το συμφέρον τόσο του ζημιωθέντος, όσο και του παραγωγού·

(¹) ΕΕ αριθ. C 241 της 14. 10. 1976, σ. 9, και ΕΕ αριθ. C 271 της 26. 10. 1979, σ. 3.

(²) ΕΕ αριθ. C 127 της 21. 5. 1979, σ. 61.

(³) ΕΕ αριθ. C 114 της 7. 5. 1979, σ. 15.

ότι τα προϊόντα φθείρονται με την πάροδο του χρόνου, ενώ θεσπίζονται αυστηρότερες προδιαγραφές ασφάλειας και προοδεύουν οι επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις· ότι, κατά συνέπεια, θα ήταν άδικο να καθίσταται ο παραγωγός υπεύθυνος, χωρίς χρονικό περιορισμό για τα ελαττώματα του προϊόντος του· ότι η ευθύνη του θα πρέπει, ως εκ τούτου, να παύει μετά εύλογο χρονικό διάστημα, χωρίς βεβαίως να θίγονται οι εκκρεμούσες αγωγές·

ότι, για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών, δεν θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα παρέκκλισης, μέσω συμβατικής ρήτρας, από την ευθύνη του παραγωγού έναντι του ζημιωθέντος·

ότι, ανάλογα με τα νομικά συστήματα των κρατών μελών, ο ζημιωθείς μπορεί να έχει δικαίωμα επανόρθωσης, βάσει συμβατικής ευθύνης ή εξωσυμβατικής ευθύνης με νομική βάση άλλη από την προβλεπόμενη στην παρούσα οδηγία· ότι οι διατάξεις αυτές στο μέτρο που επιδιώκουν, επίσης, την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών, δεν θα πρέπει να θίγονται από την παρούσα οδηγία· ότι, εφόσον η αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών στον τομέα των φαρμακευτικών προϊόντων εξασφαλίζεται ήδη, επίσης, σε ένα κράτος μέλος με ειδικό καθεστώς ευθύνης, θα πρέπει, επίσης, να παραμείνει δυνατή η έγερση αγωγών, βάσει του καθεστώτος αυτού·

ότι, εφόσον η ευθύνη λόγω ζημιών πυρηνικής ενέργειας ρυθμίζεται ήδη σε όλα τα κράτη μέλη με επαρκείς ειδικές διατάξεις, είναι δυνατή η εξαίρεση των ανωτέρω ζημιών από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας·

ότι η εξαίρεση των πρώτων υλών γεωργίας και των προϊόντων κυνηγίου από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας μπορεί να θεωρηθεί σε ορισμένα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της προστασίας των καταναλωτών, ως αδικαιολόγητος περιορισμός της προστασίας αυτής· ότι ένα κράτος μέλος θα πρέπει, κατά συνέπεια, να έχει τη δυνατότητα να επεκτείνει την ευθύνη και στα προϊόντα αυτά·

ότι, για παρόμοιους λόγους, η δυνατότητα που παρέχεται στον παραγωγό να απαλλαγεί από την ευθύνη, αποδεικνύοντας ότι το επίπεδο επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων τη στιγμή που έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία δεν επέτρεπε να διαπιστωθεί η ύπαρξη του ελαττώματος, θα μπορούσε να θεωρηθεί σε ορισμένα κράτη μέλη ως αδικαιολόγητος περιορισμός της προστασίας των καταναλωτών· ότι θα πρέπει, συνεπώς, να δύναται ένα κράτος μέλος να διατηρήσει στη νομοθεσία του ή να καταστήσει με νέα νομοθεσία απαράδεκτη την απαλλακτική αυτή απόδειξη· ότι, σε περίπτωση νέας νομοθεσίας, η προσφυγή στην παρέκκλιση αυτή θα πρέπει οπωσδήποτε να υποβληθεί στην κοινοτική διαδικασία standstill, για να επαυξηθεί, ει δυνατόν, κατά τρόπο ενιαίο το επίπεδο προστασίας στην Κοινότητα·

ότι, λόγω των νομικών παραδόσεων των περισσότερων κρατών μελών, δεν θα ήταν σκόπιμο να καθοριστεί ένα ανώτατο οικονομικό όριο ευθύνης άνευ πταίσματος του

παραγωγού· ότι, εφόσον όμως οι παραδόσεις αυτές διαφέρουν μεταξύ τους, φαίνεται δυνατό να επιτραπεί σε ένα κράτος μέλος να παρεκκλίνει από την αρχή της απεριόριστης ευθύνης, προβλέποντας ένα όριο συνολικής ευθύνης του παραγωγού για το θάνατο ή τις σωματικές βλάβες που προκαλούνται από αντικείμενα πανομοιότυπα και με το ίδιο ελάττωμα, υπό την προϋπόθεση ότι το όριο αυτό θα είναι αρκετά υψηλό, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής προστασία των καταναλωτών και η ορθή λειτουργία της κοινής αγοράς·

ότι η εναρμόνιση ως αποτέλεσμα της παρούσας οδηγίας δεν είναι δυνατόν, στην παρούσα φάση, να είναι καθολική, αλλά ανοίγει απλώς το δρόμο προς μια γενικότερη εναρμόνιση· ότι θα πρέπει, συνεπώς, να υποβάλλονται από την Επιτροπή στο Συμβούλιο σε τακτικά διαστήματα εκθέσεις περί της εφαρμογής της οδηγίας, συνοδευόμενες, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις·

ότι, με την προοπτική αυτή, έχει μεγάλη σημασία η επανεξέταση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που αφορούν τις παρεχόμενες στα κράτη μέλη δυνατότητες παρέκκλισεων, μετά βεβαίως την πάροδο αρκετού χρονικού διαστήματος που θα επιτρέψει την αποκόμιση πρακτικής εμπειρίας, όσον αφορά τις επιπτώσεις των παρεκκλισεων αυτών στην προστασία των καταναλωτών και τη λειτουργία της κοινής αγοράς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του.

Άρθρο 2

«Προϊόν», κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, θεωρείται κάθε κινητό, εκτός από τις πρώτες ύλες γεωργίας και τα προϊόντα κυνηγίου, ακόμα και εάν είναι ενσωματωμένο σε άλλο κινητό ή ακίνητο. «Πρώτες ύλες γεωργίας» είναι τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, εκτός από εκείνα που έχουν υποστεί αρχική μεταποίηση. Ως «προϊόν» θεωρείται και ο ηλεκτρισμός.

Άρθρο 3

1. Ως «παραγωγός» θεωρείται ο κατασκευαστής ενός τελικού προϊόντος, ο παραγωγός κάθε πρώτης ύλης ή ο κατασκευαστής ενός συστατικού καθώς και κάθε πρόσωπο του εμφανίζεται ως παραγωγός του προϊόντος, επιθέτοντας σε αυτό την επωνυμία, το σήμα ή κάθε άλλο διακριτικό του σημείο.

2. Με την επιφύλαξη της ευθύνης του παραγωγού, οποιοσδήποτε εισάγει στην Κοινότητα ένα προϊόν για πώληση, μίσθωση, leasing ή οποιαδήποτε άλλη μορφή διανομής στα πλαίσια της εμπορικής του δραστηριότητας, θεωρείται ως παραγωγός του κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας και υπέχει ευθύνη παραγωγού.

3. Εάν είναι αδύνατο να προσδιοριστεί η ταυτότητα του παραγωγού, κάθε προμηθευτής του προϊόντος θα θεωρείται ως παραγωγός του, εκτός αν ενημερώσει τον ζημιωθέντα, εντός εύλογης προθεσμίας, σχετικά με την ταυτότητα του παραγωγού ή εκείνου που του προμήθευσε το προϊόν. Το ίδιο ισχύει, όταν πρόκειται για εισαγόμενο προϊόν, εάν η ταυτότητα του εισαγωγέα, όπως την αναφέρει η παράγραφος 2, δεν αναγράφεται στο προϊόν, ακόμα και εάν αναφέρεται η επωνυμία του παραγωγού.

Άρθρο 4

Ο ζημιωθείς υποχρεούται να αποδείξει τη ζημία, το ελάττωμα καθώς και την αιτιώδη συνάφεια, μεταξύ ελαττώματος και ζημίας.

Άρθρο 5

Εάν, βάσει των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, δύο ή περισσότερα πρόσωπα ευθύνονται για την ίδια ζημία, τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται εις ολόκληρον, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού δικαίου, όσον αφορά τη δικαστική επιδίωξη των δικαιωμάτων.

Άρθρο 6

1. Ένα προϊόν θεωρείται ελαττωματικό, εάν δεν παρέχει την ασφάλεια που δικαιούται κανείς να αναμένει, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων, συμπεριλαμβανομένων:

- α) της εξωτερικής εμφάνισης του προϊόντος·
- β) της ευλόγως αναμενόμενης χρησιμοποίησης του προϊόντος·
- γ) του χρόνου κατά τον οποίο το προϊόν ετέθη σε κυκλοφορία.

2. Ένα προϊόν δεν υπορεί να θεωρηθεί ως ελαττωματικό απλώς και μόνο, επειδή, ακολούθως, τέθηκε σε κυκλοφορία ένα άλλο τελειότερο.

Άρθρο 7

Ο παραγωγός δεν ευθύνεται, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εάν αποδείξει:

- α) ότι δεν έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία·
- β) ότι, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, είναι πιθανόν το ελάττωμα που προκάλεσε τη ζημία να μην υπήρχε, όταν ο παραγωγός έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία ή να εμφανίστηκε αργότερα·
- γ) ότι ούτε κατασκεύασε το προϊόν, αποβλέποντας στην πώληση ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή διανομής με οικονομικό σκοπό, ούτε το κατασκεύασε ή

το διένειμε στα πλαίσια της επαγγελματικής του δραστηριότητας·

- δ) ότι το ελάττωμα οφείλεται στο ότι το προϊόν κατασκευάστηκε, σύμφωνα με αναγκαστικούς κανόνες δικαίου που θεσπίστηκαν από δημόσια αρχή·
- ε) ότι, όταν έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία, το επίπεδο επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων δεν επέτρεπε να διαπιστωθεί η ύπαρξη του ελαττώματος·
- στ) εάν πρόκειται για κατασκευαστή συστατικού, ότι το ελάττωμα μπορεί να αποδοθεί στη σχεδίαση του προϊόντος στο οποίο το συστατικό έχει ενσωματωθεί ή στις οδηγίες που παρέσχε ο κατασκευαστής του προϊόντος.

Άρθρο 8

1. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού δικαίου σχετικά με τη δικαστική επιδίωξη των δικαιωμάτων, η ευθύνη του παραγωγού δεν μειώνεται, εάν η ζημία οφείλεται τόσο σε ελάττωμα του προϊόντος, όσο και σε πράξη ή παράλειψη τρίτου.

2. Η ευθύνη του παραγωγού δύναται να μειωθεί ή να αρθεί, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων, όταν η ζημία οφείλεται τόσο σε ελάττωμα του προϊόντος, όσο και σε υπαιτιότητα του ζημιωθέντος προσώπου για τις πράξεις του οποίου ευθύνεται ο ζημιωθείς.

Άρθρο 9

«Ζημία», κατά την έννοια του άρθρου 1, σημαίνει:

- α) ζημία λόγω θανάτου ή σωματικών βλαβών·
- β) ζημία ή καταστροφή, ύψους πέραν ενός εκπιπόμενου ποσού 500 ECU, κάθε περιουσιακού στοιχείου, εκτός από το ίδιο το ελαττωματικό προϊόν, με την προϋπόθεση ότι το περιουσιακό αυτό στοιχείο:
 - i) είναι από εκείνα που συνήθως προορίζονται για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση, και
 - ii) χρησιμοποιήθηκε από τον ζημιωθέντα, κυρίως, για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση.

Το άρθρο αυτό δεν θίγει τις εθνικές διατάξεις περί των μη υλικών ζημιών.

Άρθρο 10

1. Τα κράτη μέλη θα λάβουν νομοθετικά μέτρα, ώστε η αγωγή περί επανόρθωσης της ζημίας, βάσει της παρούσας οδηγίας, να παραγράφεται μετά πάροδο τριών ετών, από την ημέρα που ο ενάγων διαπίστωσε ή όφειλε να είχε διαπιστώσει τη ζημία, το ελάττωμα και την ταυτότητα του παραγωγού.

2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις της νομοθεσίας των κρατών μελών, περί αναστολής ή διακοπής της παραγραφής.

Άρθρο 11

Τα κράτη μέλη θα λάβουν νομοθετικά μέτρα, ώστε τα δικαιώματα που η οδηγία αυτή παρέχει στον ζημιωθέντα, να παραγράφονται μετά πάροδο δέκα ετών, από την ημερομηνία κατά την οποία ο παραγωγός έθεσε σε κυκλοφορία το συγκεκριμένο προϊόν που προξένησε τη ζημία, εκτός εάν, στο μεταξύ, ο ζημιωθείς στράφηκε δικαστικά κατά του παραγωγού.

Άρθρο 12

Η ευθύνη του παραγωγού, βάσει της παρούσας οδηγίας, δεν δύναται να περιοριστεί ή να αποκλειστεί έναντι του ζημιωθέντος με ρήτρα περιορισμού ή απαλλαγής από την ευθύνη.

Άρθρο 13

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα, που ενδέχεται να έχει ο ζημιωθείς, βάσει του δικαίου περί συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης, ή βάσει ειδικού καθεστώτος ευθύνης που τυχόν ισχύει, κατά τη στιγμή κοινοποίησης της οδηγίας.

Άρθρο 14

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση ζημίας οφειλόμενης σε πυρηνικά ατυχήματα, καλυπτόμενα από διεθνείς συμβάσεις που έχουν επικυρωθεί από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 15

1. Τα κράτη μέλη δύνανται:

α) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2, να προβλέψουν στη νομοθεσία τους ότι ως «προϊόντα», κατά την έννοια του άρθρου 1 της παρούσας οδηγίας, θεωρούνται, επίσης, οι πρώτες ύλες γεωργίας και τα προϊόντα κυνηγίου·

β) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 στοιχείο ε), να διατηρήσουν στη νομοθεσία τους ή, με την επιφύλαξη της διαδικασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, να θεσπίσουν διάταξη σύμφωνα με την οποία ο παραγωγός θα ευθύνεται ακόμα και εάν αποδείξει ότι οι επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, τη στιγμή που έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία, δεν επέτρεπαν να διαπιστωθεί η ύπαρξη του ελαττώματος.

2. Το κράτος μέλος, που επιθυμεί να θεσπίσει το μέτρο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), ανακοινώνει στην Επιτροπή το κείμενο του σχεδιαζόμενου μέτρου· η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα άλλα κράτη μέλη.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αναβάλλει την εφαρμογή του σχεδιαζόμενου μέτρου για διάστημα εννέα μηνών, από την ενημέρωση της Επιτροπής και, υπό τον όρο, ότι η Επιτροπή δεν έχει εν τω μεταξύ υποβάλει στο Συμβούλιο πρόταση τροποποίησης της παρούσας οδηγίας για το εν λόγω θέμα. Εάν ωστόσο, η Επιτροπή, εντός τριών μηνών αφότου λάβει την προαναφερθείσα

ενημέρωση, δεν ανακοινώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την πρόθεσή της να υποβάλει παρόμοια πρόταση στο Συμβούλιο, το κράτος μέλος μπορεί να λάβει αμέσως το σχεδιαζόμενο μέτρο.

Εάν η Επιτροπή υποβάλει στο Συμβούλιο τέτοια πρόταση τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, μέσα στο προαναφερόμενο διάστημα των εννέα μηνών, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αναβάλλει την εφαρμογή του σχεδιαζόμενου μέτρου για ένα νέο διάστημα 18 μηνών από την υποβολή της εν λόγω πρότασης.

3. Δέκα χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση, σχετικά με τις επιπτώσεις που είχε για την προστασία των καταναλωτών και τη λειτουργία της κοινής αγοράς, η εφαρμογή εκ μέρους των δικαστηρίων του άρθρου 7 στοιχείο ε) και της παραγράφου 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου. Το Συμβούλιο, βάσει της έκθεσης αυτής μετά από πρόταση της Επιτροπής και υπό τους όρους του άρθρου 100 της συνθήκης, αποφασίζει εάν θα καταργήσει το στοιχείο ε) του άρθρου 7.

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι η ολική ευθύνη του παραγωγού για αποζημιώσεις, λόγω θανάτου ή σωματικών βλαβών οφειλόμενων σε πανομοιότυπα αντικείμενα με το ίδιο ελάττωμα, περιορίζεται σε ποσό όχι κατώτερο των 70 εκατομμυρίων ECU.

2. Δέκα χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση, σχετικά με τις επιπτώσεις που είχε για την προστασία των καταναλωτών και τη λειτουργία της κοινής αγοράς η εφαρμογή του περιορισμού του ύψους της ευθύνης από τα κράτη μέλη που έκαναν χρήση της ευχέρειας της παραγράφου 1. Με βάση αυτή την έκθεση, το Συμβούλιο, υπό τους όρους του άρθρου 100 της συνθήκης και μετά από πρόταση της Επιτροπής, αποφασίζει αν θα καταργήσει την παράγραφο 1.

Άρθρο 17

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται για προϊόντα που τέθηκαν σε κυκλοφορία, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων που προβλέπει το άρθρο 19.

Άρθρο 18

1. Η έννοια του ECU στην παρούσα οδηγία έχει ληφθεί από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3180/78⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2626/84⁽²⁾. Η ισοτιμία σε εθνικό νόμισμα είναι αρχικά αυτή που ισχύει κατά την ημέρα έκδοσης της παρούσας οδηγίας.

2. Το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής, εξετάζει κάθε πέντε έτη, και, ενδεχομένως, αναθεωρεί τα ποσά της παρούσας οδηγίας, ανάλογα με την εξέλιξη της οικονομικής και νομισματικής κατάστασης στην Κοινότητα.

(1) ΕΕ αριθ. L 379 της 30. 12. 1978, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. L 247 της 16. 9. 1984, σ. 1.

Άρθρο 19

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις απαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός τριετίας από την κοινοποίησή της και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή⁽¹⁾.

2. Η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 15 παράγραφος 2 εφαρμόζεται από την ημερομηνία κοινοποίησης της οδηγίας.

Άρθρο 20

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα κείμενα των κυριότερων διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 21

Η Επιτροπή υποβάλλει κάθε πέντε χρόνια στο Συμβούλιο, αφενός μεν, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, αφετέρου δε, ενδεχομένως, τις κατάλληλες προτάσεις.

Άρθρο 22

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 25 Ιουλίου 1985.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. POOS

⁽¹⁾ Η παρούσα οδηγία κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη στις 30 Ιουλίου 1985.